

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

מפתח תשובות נכונות

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	שאלה
(3)	(4)	(1)	(2)	(2)	(1)	(2)	(2)	(4)	(4)	תשובה

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	שאלה
(2)	(1)	(2)	(2)	(4)	(1)	(4)	(3)	(3)	(4)	תשובה

23	22	21	שאלה
(4)	(3)	(3)	תשובה

הסברים

אנלוגיות (שאלות 1-6)

1. השאלה : **הצטמק** : קטן -

היחס : **הצטמק** זה נהיה **קטן**.

א' זה הפך ל**ב'**.

תשובה (1) : התרשם : מרשים. האם **התרשם** זה הפך ל**מרשים**? לא. **התרשם** זה חשב שמהו אחר **מרשים**.

תשובה (2) : הצטדק : צודק. האם **הצטדק** זה הפך ל**צודק**? לא. **הצטדק** זה ניסה להוכיח כי הוא **צודק**.

תשובה (3) : התבייש : ביישן. האם **התבייש** זה הפך ל**ביישן**? לא. **ביישן** הוא מי **שמתבייש** בדרך כלל.

תשובה (4) : התגלה : גלוי. האם **התגלה** זה הפך ל**גלוי**? כן.

תשובה (4).

2. השאלה : **הדגשה** : מודגש -

היחס : **הדגשה** זה לגרום למהו אחר להיות **מודגש**.

א' זה להפוך משהו אחר ל**ב'**.

תשובה (1) : הדבקה : דביק. האם **הדבקה** זה להפוך משהו אחר ל**דביק**? לא. ניתן לבצע **הדבקה** רק בעזרת משהו **דביק**.

תשובה (2) : הרעלה : רעיל. האם **הרעלה** זה להפוך משהו אחר ל**רעיל**? לא. **הרעלה** זה לצרוך או לתת לאחר לצרוך משהו **רעיל**.

תשובה (3) : האשמה : אשם. האם **האשמה** זה להפוך משהו אחר ל**אשם**?

תשובה (4) : הטמעה : מוטמע. האם **הטמעה** זה להפוך משהו אחר ל**מוטמע**? כן.

תשובה (4).

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

3. השאלה: **לנסר: נסורת -**

היחס: נסורת היא תוצר הלוואי של **ניסור** (לנסר).
ב' הוא תוצר הלוואי של **א'**.

תשובה (1): לכתוש : אבקה. האם **אבקה** היא תוצר הלוואי של **כתישה**? לא. **כתישה** היא יצירת **אבקה**, כלומר **אבקה** היא התוצר העיקרי של **כתישה**.

תשובה (2): להרתים : אדים. האם **אדים** הם תוצר הלוואי של **הרתחה**? כן. מטרת **ההרתחה** היא להעלות את הטמפרטורה של נוזל מסוים ותוצר הלוואי של פעולה זו הוא פליטת **אדים**.

תשובה (3): לסייד : סיד. האם **סיד** הוא תוצר הלוואי של **סיווד**? לא. **לסייד** זה לשים **סיד** על גבי משהו.

תשובה (4): להבריק : שמשה. האם **שמשה** היא תוצר הלוואי של **הברקה**? לא.

תשובה (2).

4. השאלה: **לגלג : לעג -**

היחס: מי שלגלג הביע **לעג** כלפי מישהו אחר.
א' הוא מי שהביע **ב'** כלפי מישהו אחר.

תשובה (1): היכה : סטירה. האם **היכה** הוא מי שהביע **סטירה** כלפי מישהו אחר? לא. **היכה** הוא מי שנתן מכות למישהו אחר, ו**סטירה** היא סוג של מכה.

תשובה (2): הודה : הודיה. האם **הודה** הוא מי שהביע **הודיה** כלפי מישהו אחר? כן.

תשובה (3): הרגיז : רוגז. האם **הרגיז** הוא מי שהביע **רוגז** כלפי מישהו אחר? לא. **הרגיז** הוא מי שגרם למישהו אחר ל**רוגז**.

תשובה (4): גינה : שבח. האם **גינה** הוא מי שהביע **שבח** כלפי מישהו אחר? לא. **גינה** הוא מי שהביע דברים הפוכים מ**שבחים** כלפי מישהו אחר.

תשובה (2).

5. השאלה: **חרוץ : לא נקף אצבע -**

היחס: מי שלא נוקף אצבע אינו **חרוץ**.
מי שב' אינו א'.

תשובה (1): אדיש : לא ידע את נפשו. האם מי שלא **יודע את נפשו** אינו **אדיש**? כן. מי שלא **יודע את נפשו** הוא מישהו נסער, נרגש, כלומר מישהו שאינו **אדיש**.

תשובה (2): גרגרן : לא ידע שובע. האם מי שלא **יודע שובע** אינו **גרגרן**? לא. **גרגרן** הוא מי שלהוט אחרי אוכל, כלומר מי שאינו **יודע שובע** הוא מישהו שהוא **בן גרגרן**.

תשובה (3): מתחסד : רחץ בניקיון כפיו. האם מי ש**רוחץ בניקיון כפיו** אינו **מתחסד**? לא. מי ש**רוחץ בניקיון כפיו** הוא מי שמיתמם, כלומר הוא מישהו ש**בן מתחסד**.

תשובה (4): עקשן : הקשה עורפו. האם מי שה**קשה עורפו** אינו **עקשן**? לא. מי שה**קשה עורפו** הוא מי שהתעקש, כלומר הוא מישהו שהוא **בן עקשן**.

תשובה (1).

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

6. השאלה: להשליך: רגם -

היחס: רגם זה השליך אבנים.
ב' זה עשה א' עם אבנים.

תשובה (1): להיכנס: יצא. האם יצא זה נכנס עם אבנים? לא. יצא זה עשה ההיפך מלהיכנס.

תשובה (2): לסלק: סיקל. האם סיקל זה סילק אבנים? כן. סיקל זה הוציא אבנים מהאדמה.

תשובה (3): לחצוב: סיתת. האם סיתת זה חצב אבנים? לא. סיתת זה עיבד אבנים וחציבה היא פעולת חיתוך אבנים.

תשובה (4): לנתץ: שבר. האם שבר זה ניתץ אבנים? לא. שבר הוא מי שניתץ משהו, אך לא בהכרח אבנים.
תשובה (2).

הבנה והסקה (שאלות 7-17)

7. השאלה: טל: "_____".

יעל: "בטרם תקבע את דעתך על העוגה – טעם ממנה"
טל: "למה כוונתך?"
יעל: "_____".

איזו מן האפשרויות הבאות משלימה את דבריהם של יעל וטל באופן ההגייוני ביותר?

פתרון: זוהי שאלת משל ונמשל, ועל כן קודם כל נבין את כוונתה של יעל. יעל טוענת שכדי לחוות דעה על עוגה יש לטעום אותה. כלומר, היא מציעה שכדי לחוות דעה לגבי דבר מסוים יש לבדוק אותו באופן מעשי. מכאן שעלינו למצוא תשובה בה טל מנסה לחוות דעה לגבי דבר מסוים ויעל מציעה לטל לבדוק באופן מעשי את הדבר כדי שיוכל לעשות זאת.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): אני מעוניין לרכוש מכונית ומתלבט בין שני דגמים / רצוי לבדוק בסוכנות הרכב מה ההבדלים בין הדגמים

התשובה אינה נכונה, שכן תשובתה של יעל אינה מערבת בדיקה מעשית של המכוניות השונות לגביהן טל מנסה לגבש דעה על מנת שיוכל לדעת איזה מהן הוא מעדיף. תשובתה של יעל אמנם מציעה בדיקה מעשית אך לא כזו בה טל "טועם את העוגה", כלומר נוהג בכל אחת מן המכוניות השונות.

תשובה (2): אני מעוניין לרכוש מכונית ומתלבט בין שני דגמים / כדאי לך לקחת כל אחד מדגמים אלה לנסיעת מבחן לפני שתבחר איזה מהם לרכוש

זו התשובה הנכונה, שכן בתשובה זו טל מנסה לגבש דעה לגבי כל אחת מן המכוניות כדי לדעת מי מהן הוא מעדיף, ותשובתה של יעל מערבת בדיקה מעשית הדומה לטעימת העוגה - נסיעת מבחן בכל מכונית כדי לדעת את מי מהן טל מעדיף שקולה לטעימת העוגה כדי לחוות עליה דעה.

תשובה (3): בדקתי שני דגמים של מכוניות ואני מתלבט איזה מהם לרכוש / דע לך כי בסוכנות הרכב שבעיר הסמוכה נמכרים עוד חמישה דגמים אחרים העשויים לעניין אותך, ומוטב לך לנסות גם אותם

התשובה אינה נכונה, שכן לפי דבריו של טל הוא כבר ביצע בדיקה מעשית של כל מכונית, מה ששקול לטעימת העוגה, ואילו על פי המשפט המקורי יעל היא זו שמציעה לטל "לטעום את העוגה". כמו כן, בתשובה זו יעל מציעה לטל אופציות נוספות ביניהן טל צריך להכריע, ולא שיטה שתאפשר לו להגיע להכרעה בין המכוניות לגביהן הוא מתלבט.

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

תשובה (4): המכונית שלי התקלקלה ואני מתלבט האם לרכוש אחרת במקומה, ואם כן, איזו / לפני שתחליט אם לרכוש מכונית חדשה, נסה לתקן את מכוניתך המקולקלת

התשובה אינה נכונה, שכן בתשובה זו יעל אינה מציעה לטל שיטה שתאפשר לו לקבל החלטה אלא מציעה לו פתרון אחר לבעיה שלו.

תשובה (2).

8.

השאלה: ענת סבורה שלמרות הדעה הרווחת, עיסוקו של אדם הוא זה שמשפיע על כישוריו.

מי מהאנשים הבאים מדגים את דבריה בצורה הטובה ביותר?

פתרון: ענת טוענת כי עיסוקו של אדם הוא זה שמשפיע על כישוריו, כלומר לדעתה אדם העוסק בעבודה מסוימת רוכש את הכישורים לביצועה רק לאחר העיסוק בה. מכאן שעלינו למצוא תשובה בה העיסוק במקצוע מסוים קדם לרכישת הכישורים לביצועו.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): **טל, שכנערה חששה להופיע בפני קהל, אך מזה שנים היא מנהלת בכירה, ומוזמנת לעיתים תכופות לכנסים רבים מפני שזכתה למוניטין כנואמת בחסד**

זו התשובה הנכונה, שכן על פיה עיסוק במקצוע מסוים השפיע על כישוריו של העוסק בו. בתשובה זו מתוארת טל כנואמת בחסד כאשר כנערה היא חששה להופיע בפני קהל. כלומר, לטל לא היו יכולות נאום לפני שעבדה כמנהלת בכירה ועל כן ניתן להסיק שעיסוקה של טל כמנהלת בכירה הוא שטיפח יכולות אלה.

תשובה (2): **אלעד, שאהב מאוד ציור בילדותו, אך לא התקבל ללימודי אמנות וכיום הוא עוסק בהוראת היסטוריה**

התשובה אינה נכונה, שכן בתשובה זו לא מוזכרים כישורים שרכש אלעד רק לאחר עבודתו כמורה להיסטוריה.

תשובה (3): **אפרת, אשר הצטיינה במגמת אלקטרוניקה בבית הספר, וכיום היא מתכנתת בכירה בחברת הייטק**

התשובה אינה נכונה, שכן לאפרת היו כישורים אלקטרוניים מצוינים לפני עיסוקה כמתכנתת בכירה ועל כן לא ניתן לטעון כי המקצוע הוא זה שתרם לרכישת כישורים אלה.

תשובה (4): **דניאל, שרצה להיות אדריכל, אך לבסוף בחר ללמוד תקשורת משום שבבית הספר התקשה בשיעורי סרטוט**

התשובה אינה נכונה, שכן אין בה התייחסות למקצוע של דניאל לכן לא ניתן לדעת כיצד מקצוע זה השפיע על כישוריו.

תשובה (1).

9.

השאלה: מחקרים מלמדים כי תחושה חיובית של עונג או הנאה מקושרת פעמים רבות עם התנהגויות שמקדמות את מטרותיו של האדם, בין אם מדובר במטרות הישרדותיות, כגון אכילה ויחסי מין, או במטרות עקיפות, כגון יצירת קשרים חברתיים או רווח כספי. לכן, אחת ההשערות היא שתחושת העונג משמשת כמוטיבציה שנועדה לדרבן את האדם לקדם את אותן מטרות.

איזו מן הטענות הבאות משתמעת מן האמור לעיל?

פתרון: נסכם את הנאמר בפסקה: עונג והנאה חשובים הן להשגת מטרות הישרדותיות, כמו אכילה ויחסי מין, והן להשגת מטרות עקיפות, כמו יצירת קשרים חברתיים או רווח כספי, וזאת מכיוון שהם נותנים מוטיבציה לביצוע פעולות אלה.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

תשובה (1): בשונה מהתנהגויות שמטרתן הישרדותית (כגון אכילה ויחסי מין) הגורמות לתחושת עונג, התנהגויות שמטרתן עקיפה (כגון יצירת קשרים חברתיים או רווח כספי) אינן בהכרח מהנות

התשובה אינה נכונה, שכן עונג והנאה ניתנו כדוגמאות לתחושות הנותנות מוטיבציה לביצוע התנהגויות שמטרתן הישרדותיות וגם להתנהגויות שמטרתן עקיפה. מכאן שגם התנהגויות שמטרתן עקיפה מהנות.

תשובה (2): יצירת קשרים חברתיים וקיום יחסי מין הן דוגמאות להתנהגויות התורמות להישרדות האדם והגזע

התשובה אינה נכונה, שכן יצירת קשרים חברתיים ניתנה בפסקה כדוגמה להתנהגות שמטרתה עקיפה. בפסקה קיימת הפרדה ברורה בין פעולות שמטרתן הישרדותית לבין פעולות שמטרתן עקיפה, ומכאן שיצירת קשרים חברתיים, המוגדרת כמטרה עקיפה, אינה יכולה להיות מטרה התורמת להישרדות האדם.

תשובה (3): כאשר האדם נמצא במצב של סכנה הישרדותית, התנהגויות כגון אכילה ויחסי מין אינן מסבות לו עונג

התשובה אינה נכונה, שכן הפסקה לא עוסקת במצבים בהם אדם נמצא בסכנה הישרדותית ועל כן לא ניתן להסיק דבר על מצב זה.

תשובה (4): כאשר התנהגות מסוימת גורמת לתחושת עונג או הנאה, גדלה המוטיבציה לחזור על התנהגות זו בעתיד

זו התשובה הנכונה. בפסקה נאמר כי תחושת העונג גורמת למוטיבציה אשר מטרתה לקדם את המטרות ההישרדותיות והעקיפות. כלומר כאשר התנהגות מסוימת מהנה קיימת מוטיבציה גדולה יותר לחזור על אותה פעולה.

תשובה (4).

10.

השאלה: רועי אמר ליעל: "אם יש אור בחוץ, הרי שבהכרח השעה אינה חצות הליל"

איזו מהטענות הבאות נובעת בהכרח מדבריו של רועי?

פתרון: זוהי שאלת כללים. נסכם את הכלל: אם יש אור בחוץ ⇨ השעה אינה חצות הליל. מכאן ניתן גם להסיק כי אם כן חצות הליל, בהכרח אין אור בחוץ.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): אם אין אור בחוץ השעה היא חצות הליל

התשובה אינה נכונה, שכן אין בידינו כלל לגבי מקרה בו אין אור בחוץ ועל כן לא ניתן להסיק דבר לגבי מקרה שכזה מתוך הנתונים.

תשובה (2): אם אין אור בחוץ השעה אינה חצות הליל

התשובה אינה נכונה, שכן, כפי שהוסבר בתשובה (1), אין בידינו כלל לגבי מקרה בו אין אור בחוץ.

תשובה (3): אם השעה היא חצות הליל, אין אור בחוץ

זו התשובה הנכונה, שכן זו בדיוק המסקנה שהסקנו מתוך הכלל הנתון.

תשובה (4): אם השעה אינה חצות הליל אין אור בחוץ

התשובה אינה נכונה, שכן אין בידינו כלל לגבי מקרה בו השעה אינה חצות הליל ועל כן לא ניתן להסיק דבר לגבי מקרה שכזה מתוך הנתונים. זאת ועוד, תשובה זו סותרת את הכלל הנתון - לפי הכלל הנתון, אם יש אור בחוץ אז השעה אינה חצות הליל, אך לפי התשובה אם השעה אינה חצות הליל אין אור בחוץ. לא ייתכן כי כאשר השעה אינה חצות הליל אין ויש אור בחוץ בו זמנית ועל כן מתקבלת סתירה.

תשובה (3).

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

11. השאלה: בלילה חלם צחי כי חן, עמיתתו לעבודה, הפיצה עליו שמועות זדוניות, דבר שלא קרה מעולם. למחרת שכח צחי את החלום, אך היה קצר רוח כלפי חן כאשר פגש אותה בזמן ארוחת הצהריים. מכאן ניתן להסיק שחלומות עשויים להשפיע על התנהגותנו, גם אם הם מנותקים מן המציאות, אפילו כאשר איננו זוכרים אותם.

איזה מן הנתונים הבאים מחליש מסקנה זו?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות ונבדוק כיצד משפיעה כל אחת מהן על המסקנה:

תשובה (1): באותו הלילה חלם צחי כי שרון השמיצה אותו מאחורי גבו

התשובה אינה נכונה. לפי המסקנה, חלומות משפיעים על ההתנהגות של החולם, אך בתשובה לא נאמר כיצד התנהג צחי כלפי שרון לאחר החלום, ועל כן תשובה זו אינה משפיעה על המסקנה.

תשובה (2): צחי לעולם אינו זוכר את חלומותיו

התשובה אינה נכונה. המסקנה עוסקת בהתנהגות של החולם לאחר החלום בלי קשר לאם הוא זכר את חלומו או לא, ומכאן שהעובדה כי צחי לעולם אינו זוכר את חלומותיו אינה משפיעה על המסקנה.

תשובה (3): כשחזר צחי מן העבודה לביתו מאוחר יותר באותו יום הוא נזכר בחלומו לפרטי פרטים

התשובה אינה נכונה. לפי הנתונים, צחי חלם חלום על חן ולמחרת התנהג אליה בקוצר רוח, למרות שלא זכר את החלום. מכאן עלתה המסקנה כי חלומות משפיעים על התנהגות החולם גם הוא אינו זוכר את החלום. לכן העובדה כי צחי נזכר בחלום לאחר שהתנהג כלפי חן בקוצר רוח לא משפיעה מסקנה זו.

תשובה (4): ביום שקדם לחלומו של צחי הוא ניהל ריב קולני עם חן

זו התשובה הנכונה, שכן היא מספקת הסבר חלופי למסקנה שהוצגה: ייתכן כי ההתנהגות קצרת הרוח של צחי כלפי חן נבעה מהריב שהיה להם ביום הקודם ולא מהחלום שחלם בלילה.

תשובה (4).

12. השאלה: ראש העיר הציג את רפורמת החינוך החדשה בנאום שארך למעלה משעתיים. בתום הנאום אמר לביא: "ככל שהרעיון קטן יותר, נדרשות מילים גדולות יותר כדי לשבח אותו".

מדבריו של לביא ניתן להבין שהוא -

פתרון: ראשית נסכם את דבריו של לביא: על פי דבריו, רעיון שמאריכים עליו במילים הוא רעיון קטן, כלומר רעיון לא טוב. ידוע כי הצגת רפורמת החינוך ארכה שעתיים ומכאן ניתן להסיק כי לביא חושב שהרפורמה אינה טובה.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): תומך ברפורמת החינוך החדשה של ראש העיר

התשובה אינה נכונה, שכן מדבריו של לביא ניתן להבין כי הוא חושב שרפורמת החינוך החדשה של ראש העיר אינה טובה ומכאן שהוא אינו תומך בה.

תשובה (2): מאמין שגם רפורמות קטנות יכולות להביא לשינוי גדול

התשובה אינה נכונה, שכן באמירתו התייחס לביא לקשר בין כמות המילים הנדרשות לתיאור רעיון לבין איכותו. דבריו של לביא לא עסקו בקשר שבין גודל הרעיון לבין יכולת ההשפעה שלו.

תשובה (3): סבור שהרפורמה אינה מהווה שינוי גדול לעומת התוכנית הקיימת

זו התשובה הנכונה. לביא מאמין שהרפורמה של ראש העיר אינה טובה ומכאן שהיא כנראה אינה מהווה שינוי גדול לעומת התוכנית הקיימת.

תשובה (4): מתנגד בתוקף לרפורמה, אך תומך נלהב בראש העיר

התשובה אינה נכונה, שכן באמירתו ביקר לביא את הרפורמה בלבד ולא הביע תמיכה או התנגדות לראש העיר.

תשובה (3).

13. **השאלה:** "צירוף מקרים הוא הדרך של אלוהים להישאר אנונימי." (אלברט איינשטיין)

איזה מהטענות הבאות עולה מן הציטוט?

פתרון: ראשית נבין את הכוונה בציטוט. לפי דבריו של איינשטיין האחראי למצב אותו מכנים "צירוף מקרים" הוא אלוהים. כלומר, לדעתו אין צירופי מקרים, שכן אלוהים אחראי להם, אולם מכיוון שאלוהים נשאר אנונימי מקרים אלו נדמים לנו כצירופי מקרים.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): לעיתים, צירופי מקרים מתרחשים מבלי שנשים לב אליהם

התשובה אינה נכונה, שכן לפי הציטוט איננו שמים לב לכך שיש מי שאחראי ל"צירופי מקרים" (אלוהים), ולא שאיננו שמים לב לצירופי המקרים עצמם.

תשובה (2): מוטב להישאר אנונימי כאשר מצהירים הצהרות בנוגע לאלוהים

התשובה אינה נכונה, שכן איינשטיין ייחס את האנונימיות לאלוהים ולא לאנשים שמצהירים הצהרות בנוגע אליו. ובכלל – איינשטיין כלל לא הזכיר מצבים בהם מצהירים הצהרות לגבי אלוהים.

תשובה (3): למעשה, גם מה שנראה כצירוף מקרים הוא אינו מקרי כלל

זו התשובה הנכונה. בדבריו איינשטיין יחס את צירופי המקרים למעשיו של אלוהים. כלומר, לדעתו, מה שאנו מגדירים כצירוף מקרים הוא עבודה אלוהית ולכן איננו מקרי כלל.

תשובה (4): אדם שמאמין באלוהים יחווה צירופי מקרים רבים בחייו

התשובה אינה נכונה, שכן בדבריו איינשטיין אינו מבדיל בין אנשים שמאמינים באלוהים לכאלה שלא מאמינים בו.

תשובה (3).

14. **השאלה:** במחקר שבמהלכו נבדקו יערות שנשרפו נמצא כי בתקופה שמיד לאחר שריפה חלה התפתחות מהירה של עצים ביער, וזו הואטה לאחר מכן. ד"ר בנצור טוען שהפחם, תוצר השרפה, הוא הגורם לתופעה זו.

איזה מן הנתונים הבאים מחזק את הטענה?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות ונבדוק כיצד כל אחת מהן משפיעה על המסקנה:

תשובה (1): ביערות שבהם הפחם שנוצר בשרפה נשטף בגשמים שירדו אחריה, לא נצפתה האטה בהתפתחות היער בשנים שאחרי השרפה

התשובה אינה נכונה, שכן היא אינה משפיעה על הטענה. לפי הנאמר בתשובה, הרחקת הפחם גרמה לכך שהתפתחות העצים לא הואטה, כלומר ייתכן שהפחם הוא שגורם להאטת צמיחת העצים לאחר התפתחותם המהירה, אך נתון זה אינו מסביר מדוע הפחם גורם להתפתחותם המהירה מיד לאחר שריפה.

תשובה (2): תוספת של חומר אורגני בקרקע, כדוגמת פחם צעיר, מאיצה את התפתחותם של עשבים וחיידקים אשר מתחרים בעצים על מקורות המזון

התשובה אינה נכונה, שכן היא מחלישה את הטענה. לפי הנאמר בתשובה, הפחם הצעיר גורם להתפתחות של עשבים וחיידקים המתחרים בעצים על מקורות מזון, כלומר הפחם גורם להקטנת מקורות המזון של העצים, ומכאן שהוא גורם דווקא להאטת צמיחת העצים לאחר שריפה ולא להתפתחות מהירה שלהם כפי שנאמר בנתוני השאלה.

תשובה (3): הפחם מנטרל באופן זמני חומצות אורגניות אשר מהוות גורם מעכב בהתפתחותם של חיידקים אשר מתחרים עם העצים על מקורות מזון

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

התשובה אינה נכונה, שכן היא מחלישה את הטענה. לפי הנאמר בתשובה, החומצות האורגניות מעכבות את התפתחות החיידקים המתחרים עם העצים על מקורות מזון, כלומר החומצות האורגניות מעודדות את צמיחת העצים כי הן מעכבות את מתחריהם. אולם, נאמר גם כי הפחם מנטרל את אותן חומצות ולכן למעשה הוא גורם להתפתחותם של חיידקים המתחרים עם העצים על מקורות מזון, ובכך הפחם מגדיל את התחרות על מקורות מזון, מה שמאט את התפתחות העצים לאחר שריפה, מה שסותר את הנאמר בנתוני השאלה.

תשובה (4): חוקרים שהנביטו זרעים בתמיסות המכילות פחם, מצאו שנביטת הזרעים הייתה טובה יותר ככל שהפחם היה צעיר יותר

זו התשובה הנכונה, שכן היא מחזקת את הטענה בעזרת דוגמה תומכת. לפי הנאמר בתשובה, ככל שהפחם צעיר יותר נביטת הזרעים טובה יותר, ומכאן שלאחר שריפה, כאשר נוצר פחם צעיר, נראית צמיחה מואצת של עצים בעקבות נוכחותו של הפחם הצעיר אשר הולכת ומואטת ככל שהפחם נהיה צעיר פחות.

תשובה (4).

15. השאלה: לדעתי, יש לדון את שר הפנים _____ בפרשה זו. _____ הבחירות התברר לו שהתוכנית להקים פארק תעשייתי ענק _____, ולכן נראה שכאשר הבטיח קודם הבחירות שבכוונתו להוציא את התוכנית אל הפועל _____.

פתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): לדעתי, יש לדון את שר הפנים **לכף זכות** בפרשה זו. **רק לאחר** הבחירות התברר לו שהתוכנית להקים פארק תעשייתי ענק **כרוכה בתקציבי עתק**, ולכן נראה שכאשר הבטיח קודם הבחירות שבכוונתו להוציא את התוכנית אל הפועל **אכן התכוון לעמוד בדיבורו**.

תמצות: בתחילת המשפט נכתב כי לדעתי יש לדון את שר הפנים לכף זכות, כלומר להתייחס אליו בחמלה. בהמשך נכתב כי רק לאחר הבחירות התברר לשר הפנים כי הקמת הפארק התעשייתי כרוכה בתקציבי עתק, ולכן נראה שהוא כנראה באמת התכוון להוציא את התוכנית אל הפועל.

שר הפנים הבין רק לאחר הבחירות כי הקמת הפארק כרוכה בהוצאות ענקיות, מה שכנראה לא מאפשר להקים אותו, ומכאן שהוא ככל הנראה לא ידע שלא ניתן לבצע את התוכנית לפני הבחירות. לכן אם הבטיח להקים אותו לפני הבחירות הוא כנראה באמת התכוון לכך, ומכאן שבאמת יש להתייחס אליו בחמלה. נוצר היגיון פנימי במשפט ועל כן זו התשובה הנכונה.

תשובה (1).

16. השאלה: בית המשפט _____ תוך שהוא מבסס את הכרעתו על _____ שייחס לעדותו, אשר _____ זאת בניגוד לעדות _____.

פתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): בית המשפט **הרשיע את הנאשם בכל העברות שיוחסו לו** תוך שהוא מבסס את הכרעתו על **המהימנות הגבוהה שייחס לעדותו**, אשר **אמנם הסתירות שמצא בה היו מעטות, אך לא מהותיות**. זאת בניגוד לעדות **רצופת הסתירות שמסר העד המרכזי מטעם התביעה**.

תמצות: בחלק הראשון – בית המשפט הרשיע את הנאשם בכל העבירות שיוחסו לו על סמך עדותו המהימנה. כבר בשלב זה ניתן לפסול את התשובה, שכן אם עדותו של הנאשם הייתה אמינה לא סביר שבית המשפט ירשיע אותו.

תשובה (2): בית המשפט **דחה את טענות התובע על הסף** תוך שהוא מבסס את הכרעתו על **חוסר המהימנות שייחס לעדותו**, אשר **בה מצא סתירות מעטות ולא מהותיות**. זאת בניגוד לעדות **הנתבע, שהייתה אמינה ומבוססת**.

תמצות: בחלק הראשון – בית המשפט דחה את טענות התובע, כלומר הוא תמך בנאשם, על בסיס חוסר המהימנות שייחס לעדותו. בהמשך נכתב שבית המשפט מצא בעדותו של הנאשם סתירות מעטות ולא מהותיות.

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

כבר בשלב זה ניתן לפסול את התשובה, שכן אם בית המשפט דחה את טענות התובע משום שעדותו הייתה לא אמינה הרי שזה מכיוון שהוא מצא בה סתירות מהותיות.

תשובה (3): בית המשפט **קיבל את כל טענות התובע** תוך שהוא מבסס את הכרעתו על **המהימנות** שייחס לעדותו, אשר **הגם שנפלו בה סתירות, אין הן סתירות מהותיות**. זאת בניגוד לעדות הנתבע, שהייתה מוצקה ומהימנה.

תמצות: החלק הראשון – בית המשפט קיבל את כל טענות התובע, כלומר הוא האמין שהנתבע אשם, על בסיס המהימנות הגבוהה של עדותו, שאפילו שהוא מצא בה סתירות, הן לא היו מהותיות. החלק השני – עדות הנתבע הייתה מוצקה ומהימנה.

לפי החלק הראשון של המשפט עדות התובע הייתה מהימנה ולפי החלק השני של המשפט עדות הנתבע הייתה אמינה, כלומר עדויותיהם של השניים היו אמינות. לכן, לא נכון לומר כי עדותו של הנתבע הייתה מהימנה בניגוד לעדות התובע. מכאן שלא נוצר היגיון פנימי במשפט ועל כן התשובה אינה נכונה.

מכיוון שפסלנו שלוש תשובות הרי שתשובה (4) היא התשובה הנכונה, אולם לשם השלמת ההסבר נבדוק גם אותה.

תשובה (4): בית המשפט **הרשיע את הנאשם בעברות שיוחסו לו** תוך שהוא מבסס את הכרעתו על **חוסר המהימנות** שייחס לעדותו, אשר **אמנם הסתירות שמצא בה היו מעטות, אך מהותיות**. זאת בניגוד לעדות המוצקה שמסר העד המרכזי מטעם התביעה.

תמצות: החלק הראשון – בית המשפט הרשיע את הנאשם מכיוון שהיה לא אמין, שכן אפילו שנמצאו מעט סתירות בעדותו, הן היו מהותיות. החלק השני – עדותו של העד המרכזי מטעם התביעה הייתה מוצקה.

הנאשם הורשע כי עדותו לא הייתה אמינה וזאת בניגוד לעדותו האמינה של העד המרכזי מטעם התביעה. אכן רמת האמינות של העדויות של הנאשם הפוכה מזו של העד המרכזי ועל כן נוצר היגיון פנימי במשפט ומכאן שזו התשובה הנכונה.

תשובה (4).

17. השאלה: בהתחלה סברתי כי _____ הצדקה לתביעתו של ד"ר ע' בחבוט, מחברת הספר על האנתרופולוגיה של ישראל, להכיר בזכות הראשונים שלה על העיסוק בנושא. _____ גיליתי כי _____ לטענות בדבר קיומן של עבודות מחקר קודמות באותו נושא, בוודאי הייתי _____ להחזיק בדעה הזו.

פתרון: נבדוק את התשובה הראשונה ובאמצעותה ננתח את המשפט:

תשובה (1): בהתחלה סברתי כי **יש** הצדקה לתביעתו של ד"ר ע' בחבוט, מחברת הספר על האנתרופולוגיה של ישראל, להכיר בזכות הראשונים שלה על העיסוק בנושא. **אילו** גיליתי כי **אין כל בסיס** לטענות בדבר קיומן של עבודות מחקר קודמות באותו נושא, בוודאי הייתי **מפסיק** להחזיק בדעה הזו.

תמצות: החלק הראשון – בהתחלה חשבתי שיש הצדקה לתביעה של ד"ר ע' בחבוט להכיר בה כראשונה שעסקה בנושא האנתרופולוגיה של ישראל. כלומר, בהתחלה חשבתי שד"ר בחבוט היא הראשונה שעסקה בנושא. החלק השני – אילו גיליתי כי לא היו עבודות קודמות בנושא, בוודאי הייתי מפסיק להחזיק בדעה זו, כלומר לא הייתי חושב שד"ר בחבוט היא הראשונה לעסוק בנושא.

אילו הייתי מגלה כי לא היו עבודות קודמות בנושא סביר שהייתי מאמין כי אכן ד"ר בחבוט היא הראשונה לעסוק בנושא, ומכאן שלא נוצר היגיון פנימי במשפט ולכן זו אינה התשובה הנכונה.

תשובה (2): בהתחלה סברתי כי **יש** הצדקה לתביעתו של ד"ר ע' בחבוט, מחברת הספר על האנתרופולוגיה של ישראל, להכיר בזכות הראשונים שלה על העיסוק בנושא. **לולא** גיליתי כי **יש בסיס** לטענות בדבר קיומן של עבודות מחקר קודמות באותו נושא, בוודאי הייתי **ממשיך** להחזיק בדעה הזו.

תמצות: החלק הראשון – בהתחלה חשבתי שיש הצדקה לתביעה של ד"ר ע' בחבוט להכיר בה כראשונה שעסקה בנושא האנתרופולוגיה של ישראל, כלומר בהתחלה חשבתי שד"ר בחבוט היא הראשונה שעסקה בנושא.

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

החלק השני – אם לא הייתי מגלה כי ישנן עבודות קודמות בנושא, כנראה הייתי ממשיך להחזיק בדעה זו, כלומר הייתי ממשיך לחשוב כי ד"ר בחבוט היא הראשונה לעסוק בנושא.

אם גיליתי שהיו עבודות קודמות בנושא הרי הגיוני כי אפסיק לחשוב שד"ר בחבוט הייתה הראשונה לעסוק בנושא, ומכאן שגם סביר שאם לא הייתי מגלה שעבודות כאלה קיימות לא הייתי משנה את דעתי. מכאן שנוצר היגיון פנימי במשפט ולכן זו התשובה הנכונה.

תשובה (2).

הבנת הנקרא (שאלות 18-23)

18. השאלה: איזו מהשאלות הבאות מקבלת מענה בפסקה הראשונה?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות ונבדוק מי מהן קיבלה מענה בפסקה הראשונה:

תשובה (1): מה מספר האסירים הכלואים בבתי הכלא בארצות הברית?

התשובה אינה נכונה, שכן בפסקה נכתב כי יותר מרבע מהאסירים בעולם כלואים בבתי הכלא בארצות הברית (שורה 2), אולם לא צוין בכמה אסירים מדובר.

תשובה (2): מהם נימוקי התומכים במערכת משפט מחמירה?

זו התשובה הנכונה. בפסקה כתוב: "התומכים במערכת משפט מחמירה, מציינים ששיעור הפשיעה בארה"ב הצטמצם במקביל לעלייה בשיעור האסירים באוכלוסייה." (שורות 3-4)

תשובה (3): באילו מדינות בארצות הברית שיעור הפשיעה הוא הגבוה ביותר?

התשובה אינה נכונה, שכן בפסקה נכתב ששיעור הפשיעה במדינות בארצות הברית שבהן מספר האסירים גבוה אינו קטן משיעור הפשיעה במדינות שבהן מספר האסירים נמוך (שורות 6-7), אך לא נכתב באילו מהמדינות בארצות הברית מספר האסירים הוא הגבוה ביותר.

תשובה (4): מהם הפשעים הנפוצים ביותר בקרב הכלואים?

התשובה אינה נכונה, שכן הפסקה אינה עוסקת בסוג הפשעים שבגינם נקלעו אסירים.

תשובה (2).

19. השאלה: הפסקה השנייה מהווה הרחבה של טענה המופיעה בפסקה הראשונה. איזו מהטענות הבאות

מתאימה להיות טענה זו?

פתרון: ראשית נסכם את הנאמר בפסקה השנייה: בפסקה מתוארות ההשפעות השליליות של כליאה המונית – עול כלכלי על משלם המיסים, רוב האסירים כבר אינם מסוכנים וקושי להשתלב בחברה לאחר תקופת המאסר. כלומר הפסקה מרחיבה את הטענה שכליאה המונית מובילה לתוצאה הפוכה מהרצוי.

תשובה (1).

20. השאלה: מדוע מצוין בפסקה השלישית שיעור האסירים לנפש בגרמניה?

פתרון: נקרא את המשפט בו מצוין שיעור האסירים לנפש בגרמניה מתחילתו: "גם אם ארה"ב תשחרר את כל האסירים שלא הורשעו ברצח או באונס, עדיין יהיה שיעור האסירים לנפש גבוה משיעור האסירים לנפש בגרמניה לדוגמה." (שורות 15-16) כלומר, שיעור האסירים שכן הורשעו באונס וברצח בארה"ב גבוה משיעור האסירים בגרמניה, ומכאן ששיעור האסירים לנפש בגרמניה הובא כהשוואה לשיעור האסירים בארה"ב שהורשעו ברצח או באונס.

כעת נעבור על התשובות המוצעות:

תשובה (1): משום שזוהי מדינה עם אחוזי פשיעה גבוהים

התשובה אינה נכונה, שכן בפסקה לא מצוין אם אחוזי הפשיעה בגרמניה גבוהים או נמוכים. זאת ועוד, השימוש בשיעור האסירים בגרמניה בא דווקא להמחיש שכמות האסירים בארה"ב גדול מאוד: אפילו אם

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

נמנה רק את האסירים שביצעו פשעי רצח ואונס בארה"ב עדיין שיעור האסירים הכולל בגרמניה יהיה נמוך מזה שבארה"ב.

תשובה (2): בשל השוואה לרמה האירופאית בתחילת הפסקה

זו התשובה הנכונה. בתחילת הפסקה הוזכרה רמת הכליאה האירופאית בהקשר לרצון לצמצם את שיעור האסירים בארה"ב לרמה זהה לזו האירופאית. ואכן, ההשוואה בין גרמניה לארצות הברית הובאה גם היא בהקשר של שיעור האסירים לנפש. מכאן ששיעור האסירים לנפש בגרמניה הוזכר כמייצג של הרמה האירופאית.

תשובה (3): מפני שהיא נחשבת לאלימה מאז מלחמת העולם השנייה

התשובה אינה נכונה, שכן במהלך הפסקה לא הייתה התייחסות לרמת האלימות שמיוחסת לגרמניה, ובנוסף כלל לא הוזכרה מלחמת העולם השנייה.

תשובה (4): משום שהיא אינה כולאת אסירים לא אלימים

התשובה אינה נכונה, שכן במהלך הפסקה לא הוזכרה מדיניות כליאת האסירים בגרמניה. אמנם התבצעה השוואה בין כמות האסירים בגרמניה לבין כמות האסירים האלימים בארצות הברית, אך זו נעשתה לצורך הדגשה של כמות האסירים בארצות הברית ולא כי זו מדיניות הכליאה בגרמניה.

תשובה (2).

21.

השאלה: איזו מהטענות הבאות משתמעת מהפסקה השלישית?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות ונבדוק מי מהן משתמעת מהפסקה:

תשובה (1): תפיסת עבריינים מהווה גורם הרתעה ותורמת לזמני כליאה ממושכים

התשובה אינה נכונה, שכן בפסקה נאמר כי הכסף שמבזבז על זמני כליאה ממושכים יכול לשמש לתפיסת עבריינים, מה שבתורו מהווה גורם הרתעה יעיל בהרבה. כלומר, תפיסת עבריינים אינה תורמת לזמני כליאה ממושכים אלא מתאפשרת בזכות קיצור זמני הכליאה.

תשובה (2): פושעים אלימים בארה"ב נידונים בממוצע לחמישים שנות מאסר

התשובה אינה נכונה, שכן במהלך הפסקה הוזכרו חמישים שנות מאסר כדוגמה למאסר ממושך, שלא מרתיע יותר מעונש מאסר של עשר שנים. אולם, לא ניתן שום מידע לגבי ממוצע זמן הכליאה של פושעים אלימים בארה"ב.

תשובה (3): החשש מלהיתפס מרתיע פושעים יותר מזמני כליאה ארוכים

זו התשובה הנכונה. בפסקה נכתב: "הכסף שמבזבז על מימון עונשי מאסר ארוכים יכול לשמש לתפיסת עבריינים ובכך להוות גורם הרתעה יעיל בהרבה." (שורות 18-19) כלומר, החשש מלהיתפס מרתיע פושעים יותר מזמני כליאה ממושכים.

תשובה (4): האסירים המואשמים באונס ורצח הם הגורם היחיד לשיעור הכלואים הגבוה בארה"ב

התשובה אינה נכונה, שכן בפסקה נכתב כי יש הרבה פושעים אלימים בארה"ב, אולם לא נאמר כי זוהי הסיבה היחידה לכך שיש שם כמות גדולה של אסירים בארה"ב. למעשה מהפסקה משתמע כי זמן הכליאה הממושך הוא אחד הגורמים המרכזיים לשיעור הכלואים הגבוה בארה"ב.

תשובה (3).

22.

השאלה: כיצד באה לידי ביטוי הפתיחות לשינוי בקרב אזרחי ארה"ב על פי הפסקה הרביעית?

פתרון: בפסקה הרביעית נכתב: "למרות זאת, בגלל הצניחה החדה בפשיעה בשני העשורים האחרונים, אזרחי ארה"ב אינם חיים בפחד כבעבר והם פתוחים יותר לשינוי" (שורות 21-22) בשורות הבאות מובאות מספר דוגמאות לכך שאזרחי ארה"ב פתוחים לשינוי.

נעבור על התשובות המוצעות:

סימולציה 7 הסברים לפרק 3 חשיבה מילולית

- תשובה (1):** מדינות מסוימות מעודדות אסירים לרכוש השכלה כדי להפחית את האלימות בבתי הכלא. התשובה אינה נכונה, שכן על פי הפסקה: "כמו כן מנסות מדינות שונות להוציא לפועל תוכניות לרכישת השכלה בבתי סוהר, כדי לשפר את סיכוייהם של אסירים משוחררים למצוא עבודה." (שורות 25-26) כלומר, עידוד רכישת ההשכלה בקרב האסירים נתפסת כשינוי בתנאי המאסר, אולם מטרתה של רכישת ההשכלה היא השתלבות בחברה ולא הפחתה של האלימות בבתי הכלא.
- תשובה (2):** אזרחים רבים מסכימים שמטרת עונשי המאסר צריכה להיות צמצום הנזק לחברה ולא נקמה. התשובה אינה נכונה, שכן לא נאמר כי אזרחים רבים מסכימים שזו צריכה להיות מטרת עונשי המאסר, אפילו שאמירה זו אכן הוזכרה בפסקה, אך זו הובאה כעמדתו של כותב הקטע: "חשוב לזכור כי מטרת עונשי המאסר צריכה להיות צמצום הנזק לחברה ולא נקמה." (שורות 26-27)
- תשובה (3):** במקרים מסוימים, שימוש באזיק אלקטרוני מהווה אמצעי חלופי לתקופת מאסר בבית הכלא. זו התשובה הנכונה. בשורות 22-26 בפסקה מובאות דוגמאות לפתיחות של אזרחי ארה"ב לשינוי, כאשר הרחבת השימוש באיזוק אלקטרוני ניתן כדוגמה לחלופה למאסר במדינות מסוימות.
- תשובה (4):** מדינות רבות תומכות באכיפת חוקי נשק מחמירים יותר. התשובה אינה נכונה, שכן חוקי נשק מחמירים הוזכרו במהלך הפסקה ככלי להפחתת הפשיעה בארה"ב ולא כדוגמה לפתיחות של אוכלוסיית ארה"ב לשינוי.
- תשובה (3).**

23. השאלה: על פי הטקסט, מהי גישת המחבר?

פתרון: נעבור על התשובות המוצעות:

- תשובה (1):** צמצום הנזק לחברה וסיפוק תחושת הנקמה של אזרחיה יסופקו לדעתו בצורה הטובה ביותר על ידי עונשי מאסר קצרים. התשובה אינה נכונה. בפסקה הרביעית נכתב: "חשוב לזכור כי מטרת עונשי המאסר צריכה להיות צמצום הנזק לחברה ולא נקמה." (שורות 26-27) כלומר, לדעת מחבר הקטע מטרת הכליאה אינה צריכה להיות סיפוק תחושת הנקמה של אזרחי המדינה.
- תשובה (2):** הוא מתנגד לשיקולים הפוליטיים שאינם מאפשרים להגביל נשיאת כלי נשק, שהיא הגורם העיקרי לשיעור הכליאה הגבוה. התשובה אינה נכונה. במהלך הקטע הכותב מציין שתי סיבות לשיעור הכליאה הגבוה בארה"ב: עונשי מאסר ממושכים וחוקי נשיאת הנשק בארה"ב. עם זאת, הכותב אינו מציין מהו הגורם העיקרי לשיעור הכליאה הגבוה בארה"ב והוא אף טוען בסוף הקטע: "אין פתרון אחד בודד לבעיית בתי הסוהר של ארה"ב..." (שורה 29)
- תשובה (3):** הוא תומך בלגליזציה של סמים קלים, אשר תביא לצמצום תוכניות הגמילה בכלא ובכך תקל על הצפיפות. התשובה אינה נכונה. בפסקה האחרונה נכתב כי ישנן מדינות מסוימות בארה"ב שמקדמות תוכניות לטיפול בהתמכרות לסמים בתמורה לקיצור עונשי מאסר, אך במהלך הטקסט לא הוזכרה לגליזציה של סמים קלים, ולכן לא ניתן לדעת האם המחבר תומך בה והאם היא קשורה לתוכניות לצמצום הכליאה.
- תשובה (4):** הוא סבור שאחוזי הכליאה הגבוהים הם בעיה שיש לפתור, אף על פי שאין לה פתרון אחד. זו התשובה הנכונה. בסוף הקטע כותב המחבר: "אין פתרון אחד בודד לבעיית בתי הסוהר של ארה"ב, אבל יש סיבות רבות לתור אחר פתרונות אפשריים." (שורות 29-30)
- תשובה (4).**